Nro 25.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 26. GRUDNIA ROKU 1797 WE WTOREK

z Petersburga 12 Grudnia.

General Infanteryi i woienny Gubernator *Kazański* Xiąże *Meszczerski* 1. na własną prożbę nayłaskawiey uwolniony od służby z pensyą dawnieyszą, i dozwoleniem noszenia munduru; na iego mieysce Generał Lieutenant *Lascy* będzie woiennym Gubernatorem i Szefem Regimentu garnizonowego. Półkownik *Bieluha* otrzymał rangę Generał Maiora i Szefowstwo Rezańskiego regimentu Kiraśsyerow. Tenże stopień otrzymał Półkownik *Kuzmin* i Szefowstwo batelionu Artilleryi, na mieyscu Generał Maiora *Mamontowa* Podpółkownicy: *Woinow* i *Rehbinder* zostaią Półkownikami; Maiorowie Artilleryi: *Łasarew* i *Potapow* Podpółkownikami.

z Wiednia 9 Grudnia

Xiąże Mauricy de Lichtenstein Generał Maior kuryerem przybyły z *Rastadu*, przywiozł i oddał Cesarzowi Jmc zamienioną ratifikacyą traktatu z *Francyą* w *Campo Formio* zawartego. Warunki dziś w gazecie Dworskiey umieszczone słowo w słowo zgodne są z temi, które dawniey pisma *Paryskie* rozgłosiły Xiąże *Modeński* ustąpił zięciowi swoiemu Arcy Xciu *Ferdinandowi Brisgau*, który mu Cesarz Jmć dał w zamianę za utracone kraie dziedziczne we *Włoszech* Arcy Xiąże wyieżdża w krotce na obięcie kraiow nowo nabytych.

Wszystkie Opactwa w *Austryi*, *Stiryi*, i *Carinthii* maią bydź z kassowane, nayb ogatsze z nich; *Lilienfeld Cremsmunster Neustadt Schottwien* znacznie zasilią skarb Cesarski. Wiadomość o poddaniu się dobrowolnym *Montenegrinow* pod panowanie *Austryackie* odnawia się, i iest bardzo do prawdy podobna. Na przyszłą wiosnę wszystkie rzeki w kraiach dziedzicznych znayduiące się. Kosztem Cesarskim czyszczone będą celem ułatwienia handlu i żeglugi Arcy Xiąże *Karol* odiachać ma do nowo nabytych Prowincyi we *Włoszech*, gdzie też zatrudniać się będzie wnętrznym onych urządzeniem.

z Londinu 5 Grudnia z Gazety N. Hamburskiey.

Rada woienna listem okolnym zaleciła kończyć wszystkie werbunki przed dniem Grudnia 24 według listow odebranych z *Lisbony*, Admirał Lord *S. Wincent* został uwiadomiony, iż *Francuzka* flotta *Weneckiemi* okrętami pomnożona wyszła pod żagle, wioząc znaczną diwizyą woyska lądowego. Kommodor *Collingwood* z 9 okrętami krąży przed portem *Cadix* 13 Listopada ruszył z *Lisbony* z rowną siłą Kapitan *Orde* ktory go ma zastąpić. Po zawartym traktacie w *Udine*, mała iest nadzieia, żeby *Portugallia* nie ratifikowała warunków umowionych w *Paryżu*, tym bardziey, gdy w gabinecie *Madrieckim* wielkie odmiany nastąpiły.

Czynią się wielkie przygotowania w Kościele S. *Pawła*, gdzie za dni kilka Król Jmć otoczony familią i Parlamentem składać będzie Panu zastępow uroczyste dzięki, za szczęśliwe powodzenie oręża *W. Brytanii* podobnego obchodu w *Londynie* nie widziano iuż od Roku 1706: w którym *Anna Krolowa* stanowszy w świątnicy dziękowała Naywyższemu za zwycięstwa pod *Blenheim Barcelloną Ramilles* &c. odniesione. Z regestrow Admiralicyi wiadomo iest, iż w teraźnieyszey woynie zdobyliśmy na *Francuzach*, *Hiszpanach* i *Batawach*, 700 rozmaitey wielkości statkow, liniowych, fregat, szalup Korsarzow; noszących ogułem 8682 armaty.

Admirał *Thompson* kommendorować będzie flottą w kanale. W przylądku *dobrey nadziei* panuie teraz wielki niedostatek żywności i furażow. poniewaź wieśniacy niechcą nic dawać *Anglikom*. W bliskości pomienionego portu okręty nasze zchwytały statek *Hollenderski*; ten z *Batawii* wysłany wiozł broni wiele i kilku Officerów; ktorzy z buntowanym kraiu mieszkańcom przywodzić mieli w *Bengalu* obawiaią się woyny z *Seuman-Sawa*, którego armia złożona iest z liczney i dobrze ćwiczoney kawaleryi. *Angielskie* woyska ruszyły do *Benares*.

Wielka liczba lekkich okrętow przeznaczoną iest do krążenia po nadbrzeżach *Francuzkich*, *Irlandzkich*, *Hollenderskich*. Tym sposobem wiadome nam będą wszystkie nieprzyiacioł obroty: Głoszą nie przestaią, że Lord *Camden* Wice Krol żąda bydź odwołanym z *Irlandyi*, nie rozumieiąc się bydź zdolnym do przywrocenia spokoyności pożądaney temu Krolestwu; iakoż doniesienia z tamtąd przychodzące coraz są smutnieysze. Oprócz

wòyſka i ammunicyi, znaczne ſummy wyſłano do *Dublina.*

Nad powszechne ſpodziewanie *P. Fox* z przyiaciołami ſwoiemi do parlamentu nie powròcił. To dziwnieysa, że *Sheridan,* chociaż przeciwny upartemu *Oppozycyi* milczeniu, poſzedł za przykładem iego. *Thorney* dziś ieſt głową *Oppozycyi.* Wiele czynił zarzutow przeciw nowo wprowadzonemu ſkarbienia ſposobowi. Lepieyby nierównie było, odpowiedział pierwſzy Miniſter, gdyby naganiaiący plan mòy, doſkonalſzy od ſiebie podać chcieli. Lecz dla tego tylko podobno ganią, że ieſt wynaleźiony przez Miniſtra. Zarzucano, żem ſtracił zaufanie u nieprzyiacioł Oyczyzny. nie mam zaiſte u nich tego, poważenia, co iawni rewolucyi *Francuzkiey* obrońcy w parlamencie, i to mi honor czyni &c.

z Paryża 4 *Grudnia z Gazety Berlińſkiey.*

Direktor *Carnot* niedawno był widziany w *Genewie;* poznawszy go dway Obywatele przytrzymać c[illegible]li; lecz zchronił ſię do bliſkiego domu; a gdy Magiſtrat nie prędko ſzukać roſkazał, przenioſł ſię tym czaſem na mieysce bespiecznieysza Obywatel *Dihl* po wielorakim doświadczeniu dokazał, iż kolory na porcellanie dawane nie zmieniaią ſię bynaymni[illegible]y. Wynalazek ten kommunikował *Inſtitutum* narodowemu, które kilku Chimikow do roztrząśnienia wyznaczyło; przekonawszy ſię potym o rzeczywiſtości i pożytku onego pochwaliło przemyſł Obywatela *Dihl,* i drukiem rozgłoſić kazało.

Niedawno *Thilorier* podał proiekt przenieſienia ogromney armii powietrzem do brzegow *Angielſkich.* Smiał ſię ieſzcze *Paryż* z obietnicy wſzelką możność przechodzącey; gdy niespracowany *Thilorier* nową do śmiechu podał przyczynę w piśmie naſtępuiącym.

„ Na uſługę RPtey trzeba wſzelkich
„ sposobow doświadczyć. Uformowawszy ar-
„ mią żeglarzow powietrznych, inną formuy-
„ my w głębokości morſkiey. Jeżeli proiekt
„ lataiącego obozu naywiększym nazwano
„ nierozumem, trudno będzie znaleść dość ſil-
„ ne wyrazy na naganę tey propozycyi: mo-
„ żna bez wielkiego niebespieczeńſtwa i na-
„ kładu, prowadzić armią iak do bitwy uszy-
„ kowaną od brzegow *Francuzkich* do *An-*
„ *gielſkich;* ta zaś armia prowadzić będzie pod
„ wodą konie, zawady obozowe, żywność,
„ artilleryą, i flottę niewidzialną, która onę
„ wprzygodzie odprowadzi do portow oyczy-
„ ſtych.

Miniſter Policyi odkrył ſpisek nowy 18 oſob areſztowano. Wſzyſtkie teraz umyſły są w żywym poruszeniu. Biegaią pogłoſki o nowościach i odmianach, które zamieszać mogą spokoyność powszechną. Prawodawcy w zdaniach są rozdwoleni. Niektórzy z nich wprowadzić chcą elekcye ſiedmioletnie, ażeby w tak znacznym przeciągu czasu, zamyſły ſwoie uſkntecznić mogli. Drudzy rozumieią, iż teraznieysza Konſtitucya doſtateczną ieſt narodowi. Według odgłosu powſzechnego, *Tallien* i *Thermidorianie* trzymaią z drugiemi; l' *Abbè Sieyes* i iego przyiaciele odmian pragną i nowości.

Generł *Buonaparte* którego przybycia czekamy, chce przy armii *Angielſkiey,* zachować Sztab *Włoſkiey.* Donioſł rząd Obywatelom *Paryſkim* iż iak tylko ratifikacyą traktatu odbierze z *Raſtadu,* powſzechnym z armat wyſtrzałem ludowi o tym kazał oznaymić. Kawaler *d' Aranio* dnia wczorayszego z *Lisbony* odebrał ratifikacyą traktatu między *Francyą i Portugallią* Margrabia *Pombeira* wyſłany do *Londinu,* odebrał zlecenie przełożyć Miniſtrom *Angielſkim,* że Królowa Jmść inaczey nie mogła. Nie wiadomo ieszcze czyli Dir[illegible]ryat cofnie wyrok z okoliczności zerw[illegible]a traktatu ogłoszony; co [illegible]dy naſtąpi, pokoy nalądzie powszechny mieć będziemy.

Direktoryat wykonawczy roſkazał cia wſzyſtkie przenieść do *Kenu Serbelloni* bywſzy Direktor, dzis Ambaſsador *Cisalpińſki* ſtanoł w tuteyszey ſtolicy. Nie ma prawie naymnieyszey wątpliwości, iż na deportacyą ſkazani prawod[illegible] urzędnicy, &c. zawiezieni zoſtali do *Gwiany* gdzie każdemu z nich grunta do uprawy będą wyznaczone. Powiadaią iż *Bougainville* znaiomy podróżą około świata odprawioną. tę Prowincyą wſkazał rządowi, będąc od niego zapytany. Narzędzia rolnicze i żywność póty wygnańcom odą doſtarczone pòki z pracy rąk nie będą mogli ſami ſwoich potrzeb zaspokoić.

Przybył tu ſławny *Tomasz Muir.* Dziwne iego są przypadki. Należał r. 1793 do *Szkockiey* konwencyi. Skazany na deportacyą do *Botany Bay w Nowey Holandyi,* uſzedł z tamtąd do *Nootka* naſtatku *Amerykańſkim; Hiszpańſki* na ląd go wyſadził w *Californii* Przyſzedłſzy do *Mexiku* za dozwoleniem Wice Króla udał ſię do *Hawany.* Płynąc do *Cadix,* zabrany od flotty Admirała *Jerwis,* raniony, nie poznany, z innemi brańcami wolność odzyſkał. Uznany przez Direktorow obywatelem *Francuzkim,* dziś ieſt w *Paryżu*

Powietrzny żeglarz *Garnerin* donioſł od dni kilku, iż gotuie się w podróż do *Raſtadu.* Ztamtąd, powiada, w dzień podpisania pokoiu z *Rzeszą Niemiecką,* wylecę, i wziętą z rąk Prezydenta Kongreſsu rószczke oliwną, zaniosę w ſtrony dalekie, gdziekolwiek zaś mnie wiatry uni[illegible]e, do *Francyi lub Auſtryi,* spodziewam się bydź mile przyiętym z tak wesołą nowiną. Direktoryat ma wyſłać do *Berlina* nadzwyczaynego Poſła z powinszowaniem nowemu Królowi Jmci *Pruſkiemu* wſtąpienia na Tron. General *Moulin* obeymuie Kommendę woyſk *Francuzkich* w *Hollandyi* ſtoiących. Mówią iż wzmocnione 15 tyś. od armii *Niemieckiey* wtargną do *Hanoweru:* wszakże takowym proiektom linia demarkacyina ieſt na przeszkodzie.

General *Massena* naznaczony iest Kommendantem en Chef armii *Portugalſkiey;* ta zaś

miała się zgromadzić w okolicach *Bayonny* lecz nadzieię mamy, iż Direktoryat odebrawszy ratifikacyą traktatu z *Lisbony*, ſkłoni się do myśli spokoynieyszych. Margrabia *del Campo* ieſt wprawdzie przywołany z *Paryża* do *Madritu*. Dano mu tituł Konsiliarza Stanu, i roczney pensyi 30 tyś: liwrow. Z *Mediolanu* mamy wiadomość, iż *Serbelloni* dobrowolnie ustąpił z Direktoryatu, obieraiąc raczey ſłużyć Oyczyznie w *Paryżu*, gdy urząd iego *Buonaparte* ofiarował obywatelowi *Fenaroli*, nie mogę przyiąć, odpowiedział ſkromnie. znam w *Brescia* wielu odemnie godnieyszych.

z Madritu 14. Liſtopada z Gazety Frankfortſkiey.

Krol Jmć oddać raczył urząd w Duchowieńſtwie *Hiszpańſkim* nayznakomitszy wielkiego Inkwizytora Arcy-Biſkupowi *de Burgos, Don de Arce*; liczy się on między Prałatami w kraiu nayoświeceńszemi, długo ſłużył Monarsze piaſtuiąc doſtoyność Konsiliarza ſkarbowego. W tym departamencie wielkie uczyniono odmiany; mniey to iednak zaſtanawia, niżeli wyznaczenie Hrabiego *de Cabarrus* na poselſtwo do *Paryża*. Dla przywołanego Margrabi *del Campo* zachowano względy znakomitym onego zaſługom należne. Pisał imieniem Królewſkim Xiąże *Pokoiu* liſt bardzo pochlebny donoszący mu o wyniesieniu na doſtoyność Konsiliarza Stanu, na którym ſtopniu talenta Margrabiego i pracowicie nabyte doświadczenie, użytecznieysze będą dla dobra Monarchii.

Od granic Włoſkich 28 Liſtopada z Gazety Frankfortſkiey.

Margrabia *de Gallo* przeieżdżał przez *Roveredo* zmierzaiąc do *Neapolu*. Głowna kwatera woyſk *Auſtryackich* ma bydź przeniesioną z *Laybach* do *Marbourg*. 8 batalionow Grenadierow roſkaz odebrało iść na załogę do *Wenecyi*. Naywięcey *Węgierſkich* regimentow ſtać będzie w Prowincyach nowo nabytych. Wiadomo iak wiele pracował *Buonaparte* dla RPtey *Cisalpińſkiey*. Wszyſtko tam iednak iest w zamieszaniu. Kształt rządu dość się podoba; lecz rządzących lud nienawidzi. Jednym ambicyą, drugim zarzuca miłość własną. Rzecz-Pospolita *Cisalpińſka* niczym się nie różni od innych narodow demokratycznych; każdy chce roſkazywać; nie ma ktoby prawo pełnił, umysły są rozdwoione; gdyby dziś woyſka *Francuzkie* ustąpiły, iutro zapaliłaby się w całym kraiu woyna domowa.

z Genui 30 Liſtopada z Gazety Frankfortſkiey.

Wydrukowano iuż powtóre akt Konſtitucyiny RPtey *Liguryiſkiey*, ze wszyſtkiemi odmianami, poprawam, i przydatkami które w niey uczynił *Buonaparte*. Rząd tymczasowy poſtanowił wszyſtkie osoby szlachetnie urodzone wypuścić na wolność, iak tylko od ludu przyięta będzie pomieniona Konſtitucya. Czekamy ieszcze nadeyścia 3 tysięcy *Francuzow*; część tego korpusu złączywszy się z woyſkiem kralowym poydzie do *Spezia*.

z Mediolanu 27 Liſtopada z Gazety Frankfortſkiey.

Woyſka Króla Jmci *Sardyńſkiego* dotąd ſtoiące w powiecie *Novara* nagranicach naszych, powróciły na dawnieysze ſtanowiſka. Posiedzenia Rady *Młodszych* bardzo są burzliwe. Niepodobało się Prawodawcom, że *Buonaparte* iedney osobie sprawować kazał miniſterium policyi i sprawiedliwości. Inni narzekaią na wolność druku zcieśnioną, zamknięcie klubow, na Direktoryat &c. Temu Generał *en Chef* zoſtawił prawo nakazuiące, ażeby obywatele *Cisalpińscy* znayduiący się zagranicą, albo też w ſłużbie Mocarſtw poſtronnych, *Francyą* wyiowszy, powrócili do kraiu, za rok naydaley; w przeciwnym zdarzeniu poczytani będą za emigrantow, i maiątek utracą.

z Genewy 26 Liſtopada z Gazety Berlińſkiey.

Byliśmy świadkami buntowniczych rozruchow w mieście naszym ludzie swawolni nie mogąc ſtronnikow swoich umieścić między Kandydatami do przyszłych elekcyi, w dzień przyiazdu Generała *Buonaparte* wziowszy się do broni, naprzód zrabowali dóm, w którym się zgromadzał się klub rewolucyom przeciwny potym kilka innych Magiſtrat po oddaleniu sięGenerała do *Bazilei* na gwałt uderzyć roſkazał; siedmiu dowodzcow aresztowanych oddano sądowi.

z Bazylei 30 Liſtopada z Gazety Berlińſkiey

Maingot nowy Miniſter *Francuzki* podał notę żądaiąc ażeby rząd nasz wysłał do *Paryża* umocowanego do traktowania względem pretensyi naszych do RPtey. Między innemi należy nam się summa od lat 100 zaległa, z procentem więcey milliona liwrow wynosząca; toż dziesięciny ktoreśmy brali z *Alsacyi* przed rewolucyą.

Oſtrzegł *Maingot*, że Direktoryat na umorzenie tych pretensyi chce nam oddać powiat *Fryckthal* przyległy do *Rheinfelden*, traktatam *Campo Formio* ustąpiony *Francuzom*, od Cesarza. Nabycie tego kraiu byłoby nam bardzo użyteczne, nie tylko dochody *Cantonu* znacznieby się powiększyły, ale nadto rozciągaiąc północną granicę ku *Renowi*, pod czas woyny lepiey neutralność dochować będzie można. Dziś rano Konsiliarz *Ochs* wyiechał do *Paryża*, iako Poseł *Cantonu Bazileyſkiego* na ukończenie tak ważney negocyacyi.

z Colonii 5 Grudnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Rudler Direktoryatu Kommiſsarz do urządzenia Kraiow zawoiowanych naznaczony wzorem przybył do *Aix la Chapelle*, zamiarem onego ieſt, iak mówią, podzielić wszyſtkie na 3 departamenta; *Roer Nahe Renu i Mozelli* Generał *en Chef Augerau* roſkazał ażeby wszyſcy Obywatele w Prowincyach *Niemieckich*

w 8 dniach wykonali przyſięgę wierności RPtey *Francuzkiey*. Tenże zkaſsował w *Bona* Kommiſsyą pośrzedniczą, ſtanowiąc na mieyscu oney urząd, *regie nationale* nazwany.

z Strasburga 3 Grudnia z Gazety Berlińſkie

Deputowani *Berneńſkiego Cantonu* powrócili z *Paryża* nie otrzymawszy nawet audiencyi u Direktoryatu, ponieważ interefsa większey były wagi, i zciągały ſię do całey RPtey *Szwaycarſkiey*. *Ochs* teraz iedzie traktować o zamianę powiatu *Frichtkal* na wſie *Francuzom* przyległe, których wartość ponieważ ieſt mała, rozumiemy że *Bazilea* zapłaci w przydatku 6 millionow liwrow. W *Chur* Seym będzie zwołany, na który każda ze 3 *Lig Grisońſkich* przyszle deputowanych 50.

Na tym ziezdzie dochodzić maią, dla czego opóźniono wyſłanie Poſłow do *Medionu*, i uznanie RPtey *Cisalpińſkiey*, powtóre *Grisonowie* każą *P. Planta* iechać do *Raſtadu* dla traktowaniu z Generalem *Buonaparte* o los *Walteliny*; chociaż niepomyślną odpowiedź iuż odebrali. Naoſtatek ma bydź uczynl na ſatisfakcya Generałom i Agentom *Francuzkim*, którzy ſię bydź mienią obrażonemi. Miniſter *Bacher* nie odebrał do tych czas odpowiedzi na memoryał *Cantonom* podany względem przebywania w ich kraiu emigrantow i zbiegow.

Generał *Buonaparte* rano dnia wczorayszego tu przybył z *Raſtadu*, pod eſkortą gwardyi narodowey. Jadł śniadanie u Generała Artilleryi *Dommartin*. Kompania grenadyerow, i dwie kanonierow z chorągwiami wartę zaciągnely. Tłum ludu niezliczony ciſnął ſię wodza oglądać i radosnym okrzykiem napełnił miaſto. Zabawiwſzy pół godziny, udał ſię *Buonaparte* w dalszą podroż; dziękował żołnierzom za cześć wyrządzoną, gwardyi zaś narodowey pochwalił męſtwo okazane 18 Września r. 1796 w obronie twierdzy *Kehl* nie ſpodzianie przez *Auſtryakow* napadnioney. Powrócić ma do *Raſtadu* na dzień t m 15. To rzecz dziwna, iż gdy wieżdżał do *Strasburga*, z armat nie ſtrzelano, wóyſka nie paradowały, Generał *Augereau* nie przyimował ſwoiego przyiaciela.

z Manheimu 7 z Gazety Frakfortſkiey.

Generał Artilleryi Hrabia *Latour* powrócił zawczora z *Raſtadu*, za nim wkróce przybył Generał *Meerfeld*. Dziś rano powszechna ieſt pogłoſka, iż w rozłożeniu armii Ceſarſkiey wialkie odmiany naſtąpią. Jakoż główna kwatera Kancellarya, Kommiſsoryat &c. wyſzły z miaſta do *Heidelberg*, zkąd iutro do *Hailbronn* przenieſione będą. Z *Worms* odbieramy wiadomość, iż wóyſka *Auſtryackie* znayduiace ſię na brzegu lewym *Renu*, rozkaz odebrały przeyść na prawą ſtronę.

z Raſtadu 5 Grudnia z Gazety Frankfortſkiey.

Rzecz ieſt pewna, iż *Bu naparte* z tąd wyiechał do *Paryża* odebrawszy kilku iednego po drugim gońcow od Direktoryatu. Przed ſamym wyiazdem odprawił bardzo długą konferencyą z Generałem Artillerryi *Latour* Deputacya *Rzeszy Niemieckiey* na przyszły Kongres iuż ſię zgromadziła. Pełnomocni, Miniſtrowie onę ſkładaiący oddali liſty wierzytelne Baronowi *d' Albini* Miniſtrowi Elektora *Moguncкiego*. Spodziewać ſię należy, że ſeſsye wkrótce będą rozpoczęte. Miniſter Pełnomocny Ceſarza Jmci oznaymił dziś urzędownie całey Deputacyi o ſwoim przybyciu.

z Hagi 5 Grudnia z Gazety Berlińſkiey.

Po długiey rozwadze i ſporach, które trzy ſeſsye zaiely, zgromadzenie narodowe *Batawow*, większością głosow 58 przeciw 26, przyięło proiekt reprezentanta *Casteleen*, nakazuiący wſzyſtkim Obywatelom podatek powſzechny ze wſzelkiego maiątku, na naprawę, budowlę, uzbroienie floty zniſzczoney. Ktokolwiek ma więcey 300 liwrow dochodu, 8 procentow dać będzie muſiał do ſkarbu publicznego; za które RPta obowiązuie ſię 3 płacić procenta. Nie trzeba iednak rozumieć, żeby ta uſtawa mianowicie w prędkim czaſie, napełniła ſkarb narodowy; wſzyſtko zależy od przyięcia lub odrzucenia proiektu przez Adminiſtracye prowincyalne, do których rzecz oſtatecznie odeſłano.

Kontr Admirał *Meurer* naprzód, po nim wkrótce nieſzczęśliwy Admirał *de Winter* wypuſzczeni na ſłowo powrócili do Oyczyzny. Rada miaſta *Amſterdamu* poſtanowiła wyſłac zgrona ſwoiego Deputacyą, która z przydanym konwoiem iazdy i piechoty przeprowadzać będzie Armirała do Ratusza; tam przez Radę będzie witany, odebrawszy wprzód powinszowanie od Morſkiey Kommiſsyi na placu rewolucyinym; w ratuszu znaydzie zgotowany obiad wspaniały, wieczorem ſpektakl &c

z Coppenhagi 5 Grugnia z Gazety Berlińſkiey.

Odebraliśmy niedawno z *Tangeru* wiadomość, iż *Muley Soliman* uznany zoſtał i ogłoſzony Monarchą iedynym i ſamowładnym Ceſarſtwa *Marokańſkiego*, porty wiec *Saffy i Mazagan* r. 1794 *Europeyczykom* zamknięte, teraz ſą otwarte.

z Wilna 26 Grudnia.

Generał Maior Kawaleryi *Dąbrowſki* temi dniami oddala ſię z tuteyszego miaſta do *Nowogródka* gdzie wyznaczone są leże Półkowi Szefowſtwa iego.

Nro 25.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 26. GRUDNIA ROKU 1797. WE WTOREK

PROSPEKT

Dzieła nayduiącego ſię pod Praſsą pod Tytułem: Zbiór krótki reguł proporcyi ku obiaśnieniu i użytkowi Aplikuiącey ſię do Rysunkow Młodzi, z piętnaſtą Kopersztychami początki tey nauki wyrażaiącemi.

Gdy ſię pierwiaſtkowie między ludźmi ſkładała towarzyſka społeczność, ten był niezaprzeczony a od każdego z Członkow koniecznie przyięty układ, że wszyscy z osobna w miarę zdatności i odebranego od przyrodzenia talentu, do dobra wspólnego przykładać się powinni. Człowiek poſtawiony w społeczności i ze wszyſtkich nie wyliczonych pożytkow Towarzyſkiego związku korzyſtaiący, gdy ſię od tey świętey powinności usuwa; ſtaie ſię martwym iey członkiem i prawdziwym ciężarem. Tą przeniękniony prawdą, nie dla korzyści, bo ſię iey wcale nie spodziewam, nie dla ziednania próżney chluby, bo dzieło moie nie iest płodem wysokiey nauki; ale szczegulnie z chęci ſtania ſię w miarę moiey możności użytecznym Towarzyſtwu, i w celu okazania choć ſłabego dowodu wdzięczności moiey dla kraiu na którego Łonie pożywienie i opatrzenie moich potrzeb nayduię; przedsięwziołem wydać dziełko pod Tytułem w górze wyrażonym:

Każdy talent iest ozdobą człowieka i ſtaie ſię nie tylko chlubną zaletą, ale też w wydarzaiących ſię aż nadto czeſto odmianach nieſtatecznego losu ratunkiem i pomocą. Niemyślę ia uymować szacunku innym talentom, śmiało iednak mówić mogę, że Rysowanie i Malarſtwo ieſt iednym z pierwszych; bo nietylko przyiemną czyni dla posiadaiącego zabawkę, ale ieszcze zoſtawuie ſkutek pracy, który w muzyce z dzwiękiem Inſtrumentu ginie.

Z doświadczenia zaś przekonawszy ſię że wielu z młodzieży tuteyszego kraiu naturalną maią do nabycia tego talentu zdatność, przy otwieraiącey ſię zwłaszcza w Akademii tuteyszey; publiczney Szkole malarſtwa, podchlebiam sobie, że przyiemną i użyteczną czynię przysługę, gdy dzieło to wydaię, w którym wedle zdatności moiey ſtarałem ſię zebrać wszyſtkie prawidła ułatwiaiące trudność w nabyciu tak przyiemnego talentu i wyłożyć one ſtosownie do poięcia Młodzieży. Że zaś druk i sztychowanie blach ciągnie za sobą nieodbite wydatki; których przy szczupłym sposobie życia nie ieſtem w ſtanie zaſtąpić, umyśliłem dzieło moie podać na Prenumeratę w sposobie naſtępuiącym

1*mo:* Obrachowawszy koszt na Druk i sztychowanie blach potrzebny, cena dzieła tego z Kopersztychami dla Prenumeruiących będzie po Złotych Polſkich dzieſięć; Ci zaś którzy po wydrukowaniu nabyć go zechcą drożey zapłacić muszą:

2do: Prenumerować można *w Wilnie* u JPP, *Reyzera* Kupca, *Leyboszyca* Doktora, *i w Drukarni JXX. Piarow, w Brześciu u Milchelsona* Doktora, *w Grodnie* u JP.   *i Wiłkomierzu* u Doktora *Elrich.* Prenumeruiący po utraceniu biletu, utraci i prawo odebrania Exemplarza.

3tio: Imiona JPP. Prenumeruiących porządkiem Alfabetu na początku Dzieła wydrukowane będą, ktoby zaś niechciał bydź umieszczonym, za uwiadomieniem o woli swoiey opuszczonym zoſtanie.

4to: Dzieło to za mieſięcy dwa niezawodnie wydrukowanym będzie. Podchlebiam sobie że Prześwietne Publicum krótkim awansowaniem małey ceny raczy ułatwić mi sposob wydania na świat w mniemaniu moim potrzebnego dzieła, a przez to przyłoży ſię do pożytku iaki pragnę ażeby z niego wyniknął.

Decembra dnia 19 1797 Roku
w Wilnie

A. Michelson Malarz Miniatur.

DONIESIENIE.

Gdy zbliża się termin, w którym każdy życzący sobie, w Roku naſtępuiącym trzymać Gazety, oznaymić powinien, jakie mieć chce, i Prenumeratę na takowe złożyć: zaczym uwiadamia się Wszyſtkich życzących mieć Gazety Peterzburſkie, w języku Roſsyiſkim, lub Kuryera Litewſkiego, w języku Polſkim, aby adresowali się o takowe, do Expedycyi Gazetney, przy Direkcyi Pocztt Litewſkich w Wilnie będącey, przysyłaiąc Prenumeraty na rok, lub pół-rocze na też Gazetę Peterzburſką, kiedy bez dodatku, na rok, Rubli 13. a na pół rocze Rubli 6 i pół: a kiedy z dodatkiem, na rok Rubli 18, a na pół roku Rubli 9. Na Kuryera zaś Litewſkiego należy Prenumeraty na rok złł: 80, czyli Rubli 12, lecz i na pół, lub na czwierć roku abonować się wolno, przesyłaiąc w każdym razie należne quantum srebrem Kto zechce mieć Gazety zagraniczne, udawać ſię ma, mieſzkaiący w Gubernii Litewſkiey, do pomienioney Expedycyi Gazetney w Wilnie, lub do nayblizszego ſiebie Kantoru Pocztowego; które o wielości należney Prenumeraty uwiadomią, takową przyimą, i żądane Gazety Prenumerantom, za uwiadomieniem przez nich, iaka Stacya oſtatnia do nich, regularnie przesyłać będą. Mieszkaiący w ościennych Guberniach Litewſkiey, maią udawać ſię, tak o Gazety zagraniczne, iak o Kuryera Litewſkiego, przesyłaiąc uwiadomienie, jakie Gazety mieć chcą, Nazwiſko ſwoie, oraz mieysca, gdzie mieszkaią, przez naybliższy Kantor Pocztowy Gubernii ſwoiey, do teyże Expedycyi Gazetney w Wilnie—Datt w Wilnie dnia 16. 9bra V.S. 1797.

Jan Frisel Dyrekt. Poczt Litewſkich.

Z wyraźnego Zalecenia Rządu Guberſkiego Litt: pod dniem 1/3. Xbra w Roku teraznieyszym wydanego uwiadamiaią ſie wszyscy Pretensorowie i Kredytorowie do Dóbr Serenczan i Dombrowszczyzny w Pttcie Zawileyſkim położonych maiący pretensye na Tabelli nowym tych Dóbr Dziedzicom UUr: Morykonim przez byłych Dziedzicow Fabiana i Felixa Koziełłow niepodane, ażeby dla pewnego Ich rozpoznania Przed Sądem Ziemſkim Zawileyſkim za Pozwami UUr: Morykonich ſtawali, albowiem, tam ieden tylko dany ieſt Sąd na rozpoznanie realności pretensyow do Dóbr Serenczan i Dombrowszczyzny ſtosować się mogących, i w tym celu uczynione zoſtały kommunikacye Rządowe do Guberniow inszych w którychby pomienieni Kredytorowie naydywać mogli.

Gdy przeieżdżaiący z Miaſta Stołecznego Sankt-Peterzburga do Włoch tameczny Rodak *Wincenty* Alippi w Litewſkiey Gubrrnii w Mieście Kownie zachorował i tą chorobą złożony na dniu 8 Xbra umarł, więc aby Sukceſsorowie Jego dla odebrania pozoſtałego po nim maiątku zgłosili ſię z dowodami Prawnemi sukceſsyi, Rząd Guberſki Litewſki uwiadamia.